

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี FACTORS EFFECTING THE QUALITY FOR SMALL SCHOOLS IN PHETCHABURI PROVINCE

ัญญาเรศ รัตนประทีป¹, สัมฤทธิ์ แสงทอง², กาญจนา บุญสง³
Tanyarate Rattanaprtee¹, Samrit Sangthong², Kanchana Boonsong³

Corresponding Author E-mail: tanyarate@gmail.com

Received: Sep 09, 2025; Revised: Nov 10, 2025; Accepted: Jan 08, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี 2) ศึกษาระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี และ 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 138 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 232 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.956 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณลักษณะของครู รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน 2. ระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน รองลงมาคือ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านคุณลักษณะของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ปัจจัย, คุณภาพการศึกษา, โรงเรียนขนาดเล็ก

¹นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

¹Student in Master of Education, Education Administrators, Phetchaburi Rajabhat University

^{2,3}อาจารย์ที่ปรึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

^{2,3}Advisor, Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the level of factors affecting quality of education for small schools in Phetchaburi province, 2) study the level of quality education for small schools in Phetchaburi province, and 3) study the factors affecting quality of education for small schools in Phetchaburi province. The research sample group was 232 government teachers with using multi-stage random sampling. The tool that used in this research was a 5-point rating scale questionnaire with a reliability of 0.956. The statistics that used were percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis. The research results were as follows:

1. The level of factors affecting quality of education for small schools in Phetchaburi province was at a high level overall and when considering each aspect, the first-ranked average dimensions was teacher characteristics, followed by teaching management, learning-supportive atmosphere, executive leadership, and community participation. 2. The level of quality education for small schools in Phetchaburi province was at a high level overall and when considering each aspect, it was found that the first-ranked average dimensions was school adjustment and development, followed by desirable characteristics, and academic achievement. 3. The factors affecting quality of education for small schools in Phetchaburi province was teaching management, community participation, executive leadership, and teacher characteristics.

Keywords : Factors, Quality of Education, Small Schools

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยพัฒนาคน สังคม และประเทศ เนื่องจากมีบทบาทสำคัญในการสร้างความสามารถของประเทศ เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันบนเวทีโลก ประเทศต่างๆทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเป็นอย่างมาก สำหรับประเทศไทยก็ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา โดยมีเป้าหมายให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งสังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และเป็นประเทศที่สามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญซึ่งจะส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา รวมถึงระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560: 1)

โรงเรียนจัดเป็นสถานที่ที่สามารถพัฒนาคนให้เป็นกำลังที่มีคุณภาพของประเทศได้ และยังเป็นองค์กรที่ถือได้ว่ามีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด ควรได้รับการพัฒนาให้เข้มแข็งเป็นอย่างมาก ปัจจุบันพบว่าโรงเรียนจำนวนมากยังไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพได้ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน ซึ่งมีจำนวน 13,251 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 41.48 ของจำนวนโรงเรียนทั้งหมด และมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้นทุกปี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551: 1-2)

การมีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมาก ส่งผลต่อคุณภาพและประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยสามารถจำแนกเป็นประเด็นได้ดังนี้ 1) ปัญหาคุณภาพการจัดการศึกษา ผลการประเมินสะท้อนว่า นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกระดับชั้นและทุกพื้นที่ต่ำกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ซึ่งแสดงถึงความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการเรียนรู้ 2) ปัญหาด้านการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่อัตราส่วนครูต่อนักเรียน และอัตราส่วนนักเรียนต่อห้องเรียนต่ำกว่ามาตรฐาน ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายต่อนักเรียนสูงกว่าโรงเรียนทั่วไป ผู้บริหารหลายแห่งขาดทักษะด้านการบริหารโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังได้รับผลกระทบจากการย้ายถิ่นของประชากรวัยเรียนที่ติดตามผู้ปกครองไปทำงานต่างถิ่น ทำให้นักเรียนมีการเคลื่อนย้ายสูงและเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง 3) ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะและประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนในสถานะที่มีครูไม่ครบชั้นและคือนักเรียนน้อย ครูไม่สามารถสอนได้เต็มเวลาเนื่องจากต้องรับภารกิจอื่นนอกเหนือจากการสอน จำนวนสื่อการสอน แหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีมีจำกัด เนื่องจากได้รับงบประมาณน้อย อีกทั้งสื่อที่มีอยู่ก็ไม่สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ หลักสูตรและแผนการสอนมักไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน 4) ข้อจำกัดด้านชุมชนและทรัพยากรสนับสนุน โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่อยู่ในชุมชนขนาดเล็ก ประชากรส่วนมากมีฐานะยากจน จึงไม่สามารถระดมทรัพยากรหรือสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาการศึกษาได้เพียงพอ 5) ปัญหาด้านบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กขาดแคลนครูอย่างต่อเนื่อง ไม่ครบชั้น ไม่ครบวิชาเอก หลายครั้งจำเป็นต้องให้ครูหนึ่งวิชาไปสอนอีกวิชาที่ตนไม่ถนัด เกิดปัญหาครูย้ายบ่อย ขาดขวัญกำลังใจ ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลายและมีประสิทธิภาพ ส่งผลรวมต่อคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน (บุญส่ง งามอาจ และคนอื่น. 2565: 546)

สำหรับจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งมีโรงเรียนขนาดเล็กทั้งหมด 138 แห่ง ได้มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและจุดอ่อนหลายประการ ดังนี้ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ คะแนนเฉลี่ยของการทดสอบ O-NET อยู่ในระดับต่ำกว่าร้อยละ 50 ในทุกระดับชั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มสาระวิชาคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และวิทยาศาสตร์ 2) การปลูกฝังคุณธรรมที่ยังไม่สมบูรณ์ กระบวนการเรียนรู้อย่างไม่สามารถสร้างค่านิยมที่พึงประสงค์ได้อย่างแท้จริง เช่น ความรักชาติ ศาสนา การมีคุณธรรม และการต่อต้านยาเสพติดหรือการทุจริต 3) ขาดการจัดข้อมูลที่เป็นระบบ ข้อมูลด้านการศึกษาไม่มีฐานข้อมูลกลาง ทำให้ไม่สามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ได้อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ 4) การทำงานที่ขาดการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในจังหวัด ยังไม่มีการวางแผนและทำงานร่วมกันอย่างแท้จริง ส่งผลให้เกิดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน และ 5) ทรัพยากรไม่เพียงพอ การขาดแคลนครูที่จำเป็นส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบุรี. 2566: 35)

จากปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง นำปัจจัยเหล่านี้ไปปรับใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กได้อย่างเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก

1.1 ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร

สมุทร ชำนาญ (2557: 51) ได้อธิบายว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ตามหรือสมาชิกในองค์กร โดยผู้นำจะต้องสามารถโน้มน้าว จูงใจหรือมีอิทธิพลต่อผู้ตาม ทำให้ผู้ตามยอมรับและปฏิบัติตามที่ผู้นำต้องการได้

รำไพ ไชยยนต์ (2566: 85) กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถ พฤติกรรมหรือกระบวนการที่ผู้บริหารโรงเรียนสามารถโน้มน้าว ครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์กร นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กที่แสดงถึงความสามารถในด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ มีความกล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตลอดจนมีทักษะและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษา

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน

คำปะเลิต สีสุวันนะ (2561: 2561) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน สามารถจัดได้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และต้องเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเอง

เทพเทวธรณ วงษานาว (2564: 15) ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า หมายถึง การจัดการเรียนการสอนของครูที่มีประสิทธิภาพด้วยการวางแผนการสอน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครู โดยมีการจัดสถานการณ์หรือการกำหนดกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม

1.3 ด้านคุณลักษณะของครู

ปาริชาติ ไทยเจริญ (2560: 7) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะของครู หมายถึง สิ่งที่แสดงออกมาทางบุคลิกภาพ พฤติกรรม ลักษณะท่าที อุปนิสัย คุณสมบัติ ความสามารถ สมรรถภาพ ความรู้ ทักษะ

รำไพ ไชยยนต์ (2566: 16) อธิบายว่า คุณลักษณะของครู หมายถึง ครูที่มีความรู้ ความสามารถ ประสิทธิภาพของครูในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองตามศักยภาพ

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของครู หมายถึง ลักษณะประจำตัวของครูที่แสดงออกมาทางบุคลิกภาพ พฤติกรรม ลักษณะท่าที อุปนิสัย คุณสมบัติ ความสามารถ สมรรถภาพ ความรู้ ทักษะ ทศคติด้านต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล ซึ่งส่งผลต่อการเรียนการสอน

1.4 ด้านบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ปัญญานาฏ วรวัฒน์ชัย (2563: 273) ได้กล่าวว่า บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ หมายถึง สภาพแวดล้อมในชั้นเรียนที่ครูผู้สอนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้ฝึกทักษะต่างๆ ภายในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ณัฐธินิชา ภูติสม (2565: 8) สรุปว่า บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน การจัดอาคารเรียน ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการต่างๆ การจัดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และการจัดบรรยากาศชั้นเรียน

สรุปได้ว่า บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน เพื่อช่วยส่งเสริมให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

สุธาวิ กลิ่นอุบล (2562: 8) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชนว่า หมายถึง กระบวนการที่คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม หรือมีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผล และร่วมประเมินผล รวมทั้งติดตามแก้ไขการดำเนินงาน

เทพเทววรรณ วงษาเนา (2564: 17) สรุปว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง การติดต่อประสานงานร่วมกัน ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยมุ่งสร้างสรรค์ก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่างๆ

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง การมีส่วนร่วมกันระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา มีการติดต่อประสานงานร่วมกัน ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2. คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก

2.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นงลักษณ์ เขียวฉวี (2562: 69) อธิบายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จ ความสามารถของบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ ตลอดจนค่านิยม ที่เกิดขึ้นหลังจากผ่านกระบวนการเรียนการสอน การฝึกฝนอบรมมาแล้ว

เทพเทววรรณ วงษาเนา (2564: 15) กล่าวถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับผลการเรียนเฉลี่ยรวมทุกรายวิชาที่ผ่านมานักเรียน จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนในปัจจุบัน และส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อผลสัมฤทธิ์การเรียน

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลจากการวัดการเปลี่ยนแปลงและประสบการณ์การเรียนรู้แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จและสมรรถนะในด้านต่าง ๆ โดยการแสดงออกทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

2.2 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สนธยา สำรวผล (2562: 12) กล่าวว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม บุคลิกลักษณะนิสัยที่ดีงาม จิตสำนึกสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขในฐานะที่เป็นพลเมืองไทยและพลโลก

ณัฐนิชา ภูติสม (2565: 9) สรุปว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากความสามารถในการบริหารและกิจกรรมการสอนของโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด ทักษะการสื่อสาร ทักษะอาชีพ และการใช้ชีวิต และการพัฒนาความประพฤติของผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม

สรุปได้ว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย 8 ประการ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

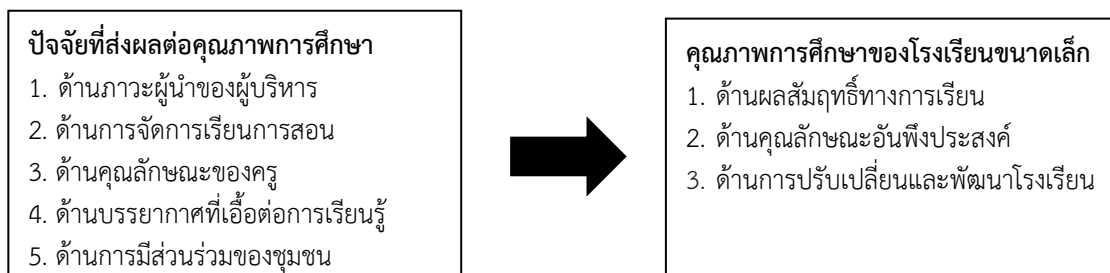
2.3 ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน

นกรินทร์ อัมสวาสดี (2561: 12) กล่าวว่า การปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่ร่วมกันพัฒนาปรับเปลี่ยนวิถีดำเนินงานทั้งด้านวิชาการ การเรียนการสอน เพื่อให้โรงเรียนมีความก้าวหน้าทันสมัยกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป

จำไพ ไชยยนต์ (2566: 14) กล่าวว่า การปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน หมายถึง กระบวนการที่เกิดจากความสามารถของผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนร่วมมือในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน ทั้งด้านการบริหาร การจัดการเรียนการสอนนักเรียน และงานรับผิดชอบอื่น ๆ จนประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียน ที่ร่วมกันปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนในด้านต่างๆ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครู โรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2567 จำนวน 584 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู โรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2567 จำนวน 232 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan (1970) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 232 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) ตามขั้นตอน ดังนี้ 1) รวบรวมรายชื่อโรงเรียนและจำนวนประชากรครูโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี 2) คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่าง 232 คน จาก 138 โรงเรียน 3) สุ่มกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียนแบบง่าย (Simple Random Sampling) จำแนกตามโรงเรียนจนได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนทั้งหมด 232 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านคุณลักษณะของครู 4) ด้านบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และ 5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน

ตอนที่ 3 คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ 3) ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับนี้ไปตรวจความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน โดยวิเคราะห์หาค่า IOC มีค่า 0.67-1.00 และนำไปทดลองใช้กับข้าราชการครู โรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 30 คน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาทั้งฉบับเท่ากับ 0.956

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัดเพชรบุรี เพื่อขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี ในการขออนุญาตให้ครูผู้สอนในสถานศึกษาในสังกัด ที่มีกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 138 โรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. นำเอกสารแบบสอบถามที่รวบรวมกลับมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่และร้อยละ

2. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ด้วยค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment coefficient)

4. วิเคราะห์ความเป็นอิสระของตัวแปรพยากรณ์ ค่าสถิติ Tolerance และ Variance Inflation Factor. VIF ด้วยเกณฑ์ค่า Tolerance ต้องมากกว่า 1.0 และค่า VIF ต้องไม่เกิน 10

5. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัยโดยใช้ตารางบรรยาย ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี
 ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวม

ที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก	n = 232		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	4.37	0.70	มาก
2	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.52	0.44	มากที่สุด
3	ด้านคุณลักษณะของครู	4.61	0.43	มากที่สุด
4	ด้านบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.41	0.50	มาก
5	ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	4.35	0.61	มาก
รวม		4.45	0.53	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.53) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณลักษณะของครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.43) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.61)

2. ผลการศึกษาระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี
 ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวม

ที่	คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี	n = 232		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.16	0.51	มาก
2	ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.39	0.52	มาก
3	ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน	4.44	0.56	มาก
รวม		4.33	0.53	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.53) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.56) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.51)

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y
X ₁	1.000					
X ₂	0.577**	1.000				
X ₃	0.487**	0.758**	1.000			
X ₄	0.480**	0.541**	0.550**	1.000		
X ₅	0.498**	0.533**	0.625**	0.624**	1.000	
Y	0.582**	0.687**	0.666**	0.550**	0.594**	1.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.480 – 0.758 และปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ ปัจจัยด้านการจัดการ

เรียนการสอน ($r_{xy} = 0.687^{**}$) รองลงมา ปัจจัยด้านคุณลักษณะของครู ($r_{xy} = 0.666^{**}$) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ($r_{xy} = 0.594^{**}$) และปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ($r_{xy} = 0.582^{**}$) และต่ำที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($r_{xy} = 0.550^{**}$) ซึ่งตัวแปรพยากรณ์ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_1) ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน (X_2) ปัจจัยด้านคุณลักษณะของครู (X_3) ปัจจัยด้านบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (X_4) และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (X_5) ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ยังพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.480 – 0.758 ซึ่งตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์ความเป็นอิสระของตัวแปรพยากรณ์ด้วยค่าสถิติ Tolerance และ Variance inflation Factor: VIF เพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัวมีความเป็นอิสระต่อกัน และไม่เกิดภาวะร่วมเส้นตรงเชิงพหุ (Multicollinearity)

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความเป็นอิสระของตัวแปรพยากรณ์ ค่าสถิติ Tolerance และ Variance inflation Factor:

ที่	ตัวแปรพยากรณ์	CollinearityStatistic	
		Tolerance	VIF
1.	ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	0.605	1.652
2.	ด้านการจัดการเรียนการสอน	0.361	2.768
3.	ด้านคุณลักษณะของครู	0.355	2.821
4.	ด้านบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	0.536	1.867
5.	ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน	0.479	2.086

จากตารางที่ 4 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 5 ตัว มีค่า Tolerance ต่ำสุด คือ 0.355 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่ต้องมากกว่า 0.1 และค่า VIF มีค่าระหว่าง 1.652 – 2.821 ซึ่งมีค่าไม่เกิน 10 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัวมีความเป็นอิสระต่อกัน จึงไม่เกิดภาวะร่วมเส้นตรงเชิงพหุ (Multicollinearity) ดังนั้น ข้อมูลดังกล่าวสามารถนำไปวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณได้

4. ผลการสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี

ตัวแปรพยากรณ์	b	SE	β	t	p
ค่าคงที่	0.663	0.217		3.052	0.003
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน (X_2)	0.310	0.073	0.300	4.265	0.000
2. ด้านคุณลักษณะของครู (X_3)	0.224	0.075	0.214	2.999	0.003
3. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (X_5)	0.148	0.043	0.198	3.476	0.001
4. ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_1)	0.134	0.035	0.206	3.789	0.000

ค่าคงที่ (a) = 0.66

$R = 0.766$, $R^2 = 0.586$, $\text{Radj } 2 = 0.579$, $\text{SEest} = 0.29545$, $F = 80.403$

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบปกติของผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ ของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ตัว ได้แก่ ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน (X_2) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน (X_5) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_1) และปัจจัยด้านคุณลักษณะของครู (X_3) ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.766 มีอำนาจพยากรณ์ (R^2) ได้ร้อยละ 58.60 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ 0.295

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.66 + 0.310 (X_2) + 0.148 (X_5) + 0.134 (X_1) + 0.224 (X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.300 (X_2) + 0.198 (X_5) + 0.206 (X_1) + 0.214 (X_3)$$

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายด้าน อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 ด้านคุณลักษณะของครู อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากครูเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด มีหน้าที่อบรม สั่งสอน และจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละบุคคล โดยครูจะต้องมีความรู้ ความสามารถ มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีทัศนคติที่ดี รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุพัตรา ชันทอง, 2562) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 พบว่า ปัจจัยด้านผู้สอน ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับ (พงษ์ศักดิ์ ศิริโอภา, 2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนการสอนถือเป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ เป็นกลไกในการถ่ายทอดความรู้ พัฒนาทักษะ และปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับผู้เรียน หากการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียน และยังสะท้อนถึงคุณภาพของการศึกษาอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ (ราไพ ไชยยนต์, 2566) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

1.3 ด้านบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่ดีจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมาธิ แรงจูงใจ และความกระตือรือร้นในการเรียนรู้อย่างยิ่งขึ้น เกิดความกล้าในการคิด วิเคราะห์ ตั้งคำถาม และแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ เมื่อผู้เรียนมีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจ จึงส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (กรนันท์ เอี่ยมภูเขียว, 2562) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 ในจังหวัดสุโขทัย พบว่า ด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารมีบทบาทในการกำหนดทิศทาง วางแผน และพัฒนาศักยภาพของครูและนักเรียนอย่างรอบด้าน หากผู้บริหารขาดภาวะผู้นำหรือขาดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ย่อมส่งผลต่อคุณภาพทางการศึกษาด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ (จตุรภัทร ประทุม, 2559) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สิริพร เณิมขุติเดช และศันสนีย์ จะสุวรรณ, 2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.5 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะการมีส่วนร่วมของชุมชนทั้งในด้านการสนับสนุนทรัพยากร การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าสู่ห้องเรียน ช่วยให้สามารถดูแลผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน ส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วรชัย ภิรมย์, 2559) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูง ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย พบว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ (พงษ์ศักดิ์ ศิริโอภา, 2564) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. ผลการศึกษาระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก จำแนกเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

2.1 ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะโรงเรียนมีการปรับตัวให้เข้ากับสังคมที่เปลี่ยนแปลง มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (จตุรภัทร ประทุม, 2559) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สาวิตรี บุญกุล, 2562) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 พบว่า การปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2.2 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะโรงเรียนให้ความสำคัญกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่ดี เช่น นักเรียนรู้จักเคารพครู มีความอดทนในการทำกิจกรรมต่างๆ ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ปรมาภรณ์ อ่อนนุ่ม, 2560) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ (กันตพัฒน์ มณฑา, 2561) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2.3 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารและครูร่วมกันพัฒนาปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาทั้งด้านวิชาการและการจัดการเรียนการสอน จนทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วีรยุทธ เส่าแก้ว, 2561) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า ความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ (วรวรรณ บำรุงชน, 2562) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่า ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน

3. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 4 ด้านประกอบด้วย คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร และด้านคุณลักษณะของครู ซึ่งสามารถอภิปรายได้ดังนี้

3.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน เพราะครูมีการจัดสถานการณ์หรือการกำหนดกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จริงผ่านกระบวนการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ใช้เทคนิคการสอนให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พงศกร โมงขุนทด, 2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6 พบว่า ครูมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่สอน จัดการเรียนการสอนตรงตามตัวชี้วัด และเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของนักเรียน ทำให้นักเรียนกล้าถามและกล้าแสดงความคิดเห็น

3.2 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน เพราะสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม และสมาคมร่วมกับชุมชน มีการติดต่อประสานงานร่วมกัน ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น ให้ความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา สนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พงษ์ศักดิ์ ศิริโอภา, 2564) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ผู้ปกครองและชุมชนมีบทบาทที่สำคัญในการส่งเสริมการจัดการศึกษา ดูแลเอาใจใส่ ให้คำแนะนำและส่งเสริมสนับสนุนอุปกรณ์และทรัพยากรทางการศึกษาต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง

3.3 ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร เพราะผู้บริหารมีบทบาทในการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ กลยุทธ์ ตลอดจนการบริหารจัดการทรัพยากรทั้งในด้านบุคลากร งบประมาณ และจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเหมาะสม มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (เทพเทวธรณ วงษาเนา, 2564) ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์พหุระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 11 พบว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างสิ่งเร้าและการทำงานกับคนในองค์กร เป็นกระบวนการมุ่งคน การมุ่งสร้างแรงจูงใจให้กับคน การใช้นโยบายสัมพันธ์หรือการปฏิสัมพันธ์ในองค์กร การสื่อสารระหว่างบุคคล การสร้างบรรยากาศในองค์กร

3.4 ด้านคุณลักษณะของครู เพราะครูมีความรู้ ความสามารถ รอบรู้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา เสียสละ ซื่อสัตย์ ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ อุทิศตนในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนเกิดการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (คมสัน จันทร์เพ็งเพ็ญ, 2566) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า คุณลักษณะของครู มีอิทธิพลทางตรงต่อคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก เพราะครูที่มีสมรรถนะตามคุณลักษณะของครูจะเป็นผู้ขับเคลื่อนการจัดการศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพนักเรียนและการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ จึงส่งผลให้โรงเรียนเกิดคุณภาพได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาสถานศึกษาให้มากยิ่งขึ้น เช่น ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความสำเร็จของการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่น ประชุมผู้ปกครอง จัดงานประจำปี จัดนิทรรศการ และแสดงผลงานนักเรียน เป็นต้น
2. ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมาวิเคราะห์ร่วมกับครู เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน พัฒนา และปรับปรุงกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วยด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร และด้านคุณลักษณะของครู ดังนั้นสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาทั้ง 4 ด้าน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษารูปแบบหรือแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยมุ่งเน้นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ชุมชนมีบทบาทอย่างเป็นรูปธรรม
2. จากผลการวิจัยพบว่า การปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาการนำผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมาวิเคราะห์ร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน พัฒนา และปรับปรุงกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาบทบาทและอิทธิพลของปัจจัยทั้ง 4 ด้านต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในเชิงลึก เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กันตพัฒน์ มณฑา. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. คุชชินีพนธ์ปริญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยสยาม.
- กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบุรี. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566 - 2570. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กรนันท์ เอี่ยมภูเขียว. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 ในจังหวัดสุโขทัย. การประชุมวิชาการระดับชาติ ครุศาสตร์ศึกษา ครั้งที่ 2. 48.
- คมสัน จันทรเพ็งเพ็ญ. (2566). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. Journal of Roi Kaensarn Academi, 8(9), 239 - 247.
- คำปะเสิด สีสุวันนะ. (2561). สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยครูสาธารณสุขราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จตุรภัทร ประทุม. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 27(2), 119 - 130.
- ณัฐธินิชา ภูติสม. (2565). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารและพัฒนาการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- เทพเทววรรณ วงษานาว. (2564). การวิเคราะห์พระดั่งปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดเล็ก ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 11. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นครินทร์ อิมสวาสดี. (2561). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นงลักษณ์ เขียวมณี. (2562). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี และ ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงาน เป็นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- บุญส่ง งามอาจ, เกียรติศักดิ์ ศรีสมบัติ, และคันธทรัพย์ ชมพูพาทย์. (2565). องค์ประกอบของโรงเรียนคุณภาพและปัจจัยที่ ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนคุณภาพสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กของรัฐ. วารสารรัชต์ภาคย์, 16(46), 544 - 559.
- ปัญจนาว วรวัฒน์ชัย. (2563). การจัดบรรยากาศชั้นเรียนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์. วารสารครุศาสตร์สาร, 12(2), 271 - 294.
- ปาริชาติ ไทยเจริญ. (2560). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะของครูวิทยาศาสตร์ในศตวรรษที่ 21. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต (วิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปรมาภรณ์ อ่อนนุ่ม. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจะเข้เทรา เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัย ราชภัฏราชนครินทร์.
- พงศกร โมงขุนทด. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พงษ์ศักดิ์ ศิริโอภา. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. วารสารบัณฑิตวิจัย, 12(1), 112-119.
- รำไพ ไชยยนต์. (2566). ปัจจัยเชิงสาเหตุของประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วีรยุทธ เสากแก้ว. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจะเข้เทรา เขต 1. วารสารวิจัยรำไพพรรณี, 12(2), 68.
- วรชัย ภิรมย์. (2559). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูง ภาคเหนือตอนบนของ ประเทศไทย. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรวรรณ บำรุงชน. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สาวิตรี บุญกุล. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สิริพร เฉลิมขัติเดช และคันสนีย์ จะสุวรรณ. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา, 12(2), 260.
- สุธาวิ กลิ่นอุบล. (2562). การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชน ตามแนวทางปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง บ้านห้วยเข้จิน ตำบลห้วยยางโพน อำเภอกาบัง จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุพัตรา ชันทอง. (2562). แนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนศึกษา). มหาวิทยาลัย ศิลปากร.

- สนธยา สารวยผล. (2562). แนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2552 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- Krejcie,R.V. and Morgan,D.W. (1970). DeterminingSampleSizeForResearchActivities, Educational and Psychological Measurement, 30(3), 608-609.